

Landstingsmand for 10de Areds (Lehmann) her bemærket, at, om endog saa en bestemt Tilføining udgaaer, vil Afgjørelsen af de retlige Spørgsmaal ikke være afflaaren; forsaavidt vil den foreslaaede Tilføining kunne ansees for overflødig. Hvad Afstemningspunkt 59 og 60 angaaer, har det kun været Udvalgets Mening dermed at forebygge, at ikke Paragraphens Indhold skulde synes affrækkende for Menighedsraadet og dets Medlemmer. Man har meent, at, naar Bestemmelsen om den aarlig paabudte Indberetning i en bestemt Anledning udgik, vilde det gjøre Menighedsraadet bedre stemt for at overtage den der omtalte Omsorg. Det er et Punkt af mindre Betydning, som Udvalget ikke skal unblade at tage under nærmere Overveielse.

Jeg kommer nu til § 21. Det hedder deri:

Derfor Præsten ei tør forsvare det for sin Samvittighed at stebe et Medlem af Menigheden til Ryddelsen af Nadverens Sacramente, og dersom samme Medlem ei vil rette sig efter hans Raad, da skal han forelægge Sagen for Menighedsraadet og raadføre sig med samme, forsaavidt hans Pligt som Skriftefader tilsteder ham det, inden han indleder den befalede Forhandling med sine Foresatte.

Udvalgets Fleertal har foreslaaet, at denne Paragraph skulde udgaae, idet det formeente, at Bestemmelserne deri „grebe ind i Præstens Sjælesørgerforhold.“ Altsaa det, at et Medlem af Menigheden ikke skal kunne vises bort fra Herrens Bord og udstødes fra Kirkens heligste Handling, uden at en Stemme fra Menigheden høres, det skal være et Indgreb i Præstens Sjælesørgerforhold. Det er en Paastand, som kun forekommer mig at vidne om, hvor stærkt en Betragtning har kunnet rodfæste sig, som jeg ikke kan betegne anderledes end som præstelig Absolutisme; — jeg mener hermed en Betragtning, hvorefter al christelig Indsigt og al derpaa grundet Myndighed skal være at søge og finde hos Præsten alene, saa at Menigheden skal staae overfor ham som villieløs Person. Men i samme Grad, som denne Betragtning har rodfæstet sig, i samme Grad er man kommen længere bort fra den reformatoriske, i Evangeliet

grundede, Tankegang. Det bliver af Reformatorerne atter og atter indskræpet, at den hele Omsorg og Myndighed for at værne om det kirkelige Samfunds Værdighed, for at tage Forholdsregler imod dem, der staaende det kirkelige Samfund ved aabenbar Forargelse, er nedlagt ikke i Præstens Haand, men i hele Menighedens Haand. Nu kan Menigheden vistnok overdrage Udførelsen deraf til Præsten; men det indskræpes da atter og atter, at Præsten ikke bør bruge denne Myndighed, uden at Menigheden er taget med paa Raad. Jeg skal anføre et Ord fra Reformationens Tid, et Ord af Melancthon: „Det staaer,“ skriver han, „ikke til Præsten alene at tage Beslutning om Excommunication uden et Udvalg af Dommere eller uden Tilfaldelse af ansete Mænd i Menigheden, thi disse Domme kaldes Kirkens Domme og derfor maae flere have Deel deri. Enevælde er en Fjende af Kirken, og derfor maa et Skin af Enevælde udgaaes.“ Jeg tør maaskee tilføie et Ord ud af den danske Kirke af den berømte Geistlige i det 16de Aarhundrede, Niels Hemmingsen; han skriver: „I de bedst ordnede Menigheder forvaltes Kirketugten ikke af Præsten alene, men af Kirkeraadet, som er tilforordnet Præsten i den Hensigt, at det med sin Myndighed og Indsigt skal lede Alt, saaledes at det skeer, ikke efter den enkelte Præsts Dom og Skjøn, men enten efter hele Kirkens eller nogle hæderlige Mænds Dom, som fungere paa Menighedens Vegne.“ Hvorledes der nu skal kunne findes et Indgreb „i Præstens Sjælesørgervirkomhed“, at han skal raadføre sig med Menighedens Repræsentanter, er fra et protestantisk Standpunkt vanskeligt at forstaae. Lovb. kaster føres ikke engang tilbage til det reformatoriske Standpunkt. Det gjør ikke nogen Forandring i den Form, hvori vor Kirkes Love ere affattede; — Spørgsmaalet berøer nu alene paa Geistlighedens Afgjørelse, paa Præsten, Provsten og Biskoppen — Menigheden er forsvindende som medafgjørende. Men Lovb. kaster gaaer dog eet Skridt, om end et forsigtigt Skridt, fremad i den ved Reformationen angivne Retning, idet det paabehdes Præsten, førend han indleder Forhandlinger med sine Foresatte, at raadføre sig med Menighedsraadet. Ligesaa ubegrundet er det, naar det hedder i